

ئەنجامكە ھەر تەنھا ھەممەش نەبوو لەكوشتنى ھەمبوست، لەو
گەورە تر ئەو بوو، سەركەش بە رزگار بوون لەم رگی حەتمی خەي بەدەست
فەرھادی مافیو قاچاخی، كە مەمەتی چەند رەژەکی دا بوو ھەشت
دەفتەر دەلاری بە بنە، ھەممەشی لەخوشكە پاك و بە گوناھەكەي دەکرد
كە شەمەفی خەي ئادەستی پیر دەوێمەندەك بکات بە دەستەبەر کردنی
پارەكە.

لہو و لہ جزئیہ دا بینہ ر بئی دہردہ کویت، کہ شین — ئو شین و وا ویلایہ کہ سہرکہش و خزانہ کہی ہر یہ کہ و بہدست مہرگہ ساتہ کہ بہدستہ و دناہن، کہشہی باوکہ بہ ہہشہ کہ و بہ چارہ یہ کہی، کہشہی خوشکہ گورہ کہی و دا بہانی لہ گہہ مہردہ کہی و مردنی کوہہ تا قانہ کہی بہہی دوورکہ و تہ و لہ باوکہ خیائہ تکارہ کہی۔

کښلی خوشکښجوو کښلی کښ پار کلام بښ سښیال میدیا کان
دښکات و کښس لښدښرگای نادا بښ خوازبینی .

کەشە (سەرکەش) ی گەنج کە ژیا نە پە بوو لە هەبە: هەبە ی ئۆی بەخەرای ی بگات خەونەکانی، بەدوای مافیا و قاچاقچیانەکان و کۆت، تا لە ئێنجامدا هەموو شتەکی لە دەرست دا.

هه‌وای ئووی (سەرکەش) ماوییه‌کی درێژ بێدرێ خێش و یستێکی بێوێ هه‌وێخێ تان‌دیوو که دێخ‌واز و کچه‌که‌ش بێوای پێ کرد‌وو، هه‌موو جه‌ستێ خێی ئاد‌ست کرد‌وو، لێ پێ دێرکه‌وت سکی لێ هه‌وێ.

بینہر کا تہ ہموو ئو ووداوو ئا زانو د بینہ، شایہ تی ئوت ب ددا کہ بئو و ہموو کار ساتہ ج رگ بانہ شایہ ستہی ئو و ن شینی ب بگت، ب تایبہت شینی ئو و گنجہی لہ بری ئو و ی بگای است نیشانی خوشکہ کہی بدات ب ئو و ی و و سپی بژیت، کہچی ب خہی ب ہنزو توندو تیژی ب پاراستنی ژیانہی خہی داوا ل خوشکہ کہی دہکات، پیرزترین شانازی کہی کہ شرف و کہرام تہ تی بفر شہ.

زما نہ کی نو بہ سینہ ما

محَمَّد مستفاد - بگشتی که و تته ژر کاریگر ری فیلم فارسی کان، که له و سا نای دوا پیدا له سر دست نیو یه کی نو ی سین مای ئیرانی و رچرخان کی گور به خ یو و د بین، که زرب یان له ژر کاریگر ری سین مای جیهانی و ت کن له ژ یای نو دان، خریکی د ا شتن و ی زمان کی نو ن به سین ما ، که له زر وو و جیاواز له فرم کلاسیکی و تقلیدی کی جاران که سین مای ئیرانی په د ناسرا .

ئۇگەر جاران سىنەمى ئۇرانى لىچوارچىو ئاينى و كەمەلەي تى
 ۈكەشكەنەۋە چەق بىستوو كرابوو، ئىستە دەرھەندەر گەنجەكان
 اشكاوانە تر لە واقىعى ئۇران دىۋانن و پەنجە لىسەر وردەي
 كەشكەكان دا دىنەن ، چەشنى ھەژارى و ھەكارى تاوانەكان و لە
 لادانى لاۋەكان و ئاۋدە بوون و قاچاخچىەتى، لىژەر گوشارى سەختى
 ئا بوورى.

ئاستا زەر لښه فيلمگان بڼاراسته نيشاندانی تاوانکاری و توندو تیږی، ترس، کښه د روونیکان دچن، بڼه اماينی ئه و واقعۀ تاهه، که بینه رخه تدها ده بینه .

بِمَ ئاراسته پئی ئهستای گه نجه کان، ده کره سینده مای ئهرا نی بکه و ته

بەربرهكانى لىگىڭ سىنما جيهانىكان و پىگىڭى خىيان لىفىستىفا
جيهانىكاندا داگىر بىكان .

فىلمى شىن - لى و فىلمانلىك كى ھەمان چىكىڭى گىرتىك بىرو كىوتىك
ژىر ھەمان كارىگىرى، بىلىم لى ھەندى لىيان دا لى سنوورى كارىگىرى
دەرچوولۇ لاساى ھەندى فىلم دىكاتىولۇ، تىنانىت لىناوى فىلمىكەش،
چونكى فىلمىكى دىكى ئىرانى ھەلى ھەمان ناوى (شىن) بى خىلىو
ھەندىگىر لى دەرھەنانى (مىسىم گىزى) لى پائىوانىتى شىھاب
حوسىنى. كى لىدورى كىمى پىرسى دىروونى دىخولەتەو، مەبىستم لى
لاساى كىردەنەو ستاىلەكەو ناو كەى.

سىنارىيە:

زىرك لى و واقىيە دەرھەندىر باسى دىكات، تاىبەت نىن بىكولتوورى
كىمەگى ئىرانى، ئىنگى كىمەگىكانى تىرىش ھەمان ئىو كەش
كىمەگىتەيان ھەبەت كى فىلمى (شىن) فەكسى خستەك سىريان،
بىلىم بىگىشى سەركە بىرى كەشكان كولتوورى واقىيە ئىمە
كىمەگى ئىرانى، كى نەركە بوول لى ناشىرىنەن و سەختەن
رەزىكانى .

جاران ھەموو ئىو واقىيە تەلىانە لى ژىر پەردە ئاينى و
كىمەگىكى پەروەردىكار بىندىرى ئىرانى و جيهانى بىشەو يەك
چەواشە دىكەد، كى سىنما ھىچ كىمەگى بىدەستەو دا نەمەندە بى
چاكسازى .

كەواتە دەرھەندىر لى فىلمىكى خەيدا نەيوىستوول كولتوورى كوردستان
بەوول جوانەكە خىلىو نىشانى بىندە بدات، ئىگەچى ئىركى سىنما
ناشىرىنە كەمەگە نە، بىكە نىشانەنى وول جوانەكە نىشەتى.
كاتە دەرھەندىر فىلمىكى خە بىردوول بى ئىوروپا، لىو دىلىو چ
كولتووركە تاىبەتمەندە بىكوردستان نىشانى بىندىرى ئىوروپى بدات
شانازى پەو بىركەت ؟

خە تەنە ئامەج نىشانەنى ئەزەلەتە دەرھەنانە، بى ئىو بىر
لى كىمەگەكە بىكەتەو، ئى خە دەرھەندىرى وا لى ئىوروپا زۆرە كە
ھەمان ئەزەلەتەن ھەبەت بى نەيشەردە .

فەراغى ياسا

بىندىرى ئىوروپى نەپرسەت ئىركە كاكە لىناو ئىو ھەموو تەوانكارى و
فەراغە زىركە ياسا، ئىو كىمەگە لى داستاندا دىزىت ھىچ ياسا يەك
نەبەت بىپەرنە؟

كەسەك نەبەت لى پەلىس و ئاسايش بىدەواداچوون بى ئىو كوشتنە و بىلى
بىكاتە يان بىپرسەت بى ئىوئەندە بى سووكى و بى حورمەتى حىساب لى گە
ياسادا دىكەن؟

ئا لىو كاتەنەداى سىنما لى چەوارچىوئە ئامەنجە ئاستەقىنەكانى

خەي لا دەدات، ئۇو جگە لىوئى نالتوانىت لىوئىووى دەروونىو و ورى
بىنەر بپارزى لىدەست بى ئومەد بوون بىئائىندى ئۇو كەمەگايى.

گرگ کوئى چارەسارى درامى

استە كە لىسەنەمادا گرگ چى پىرسەيەكى سەخت و دژوار نى،
سینارىيە نووس دەتوانى وەك فىلمى (شىن) زنجیرەيەك گرگى يەك
لىدوای يەك بچى، بىلەم دواتر ھەموو ئۇو گرگ كەمەكە بووانە
لەگەردنى دەرھەندەر دەئالەن نازانە چەن و بىچ فەرمەكى لىژىكى
چارەسارىيەن بى بدەزەتەو.

دە بى لىوئىووى فەلسەفەشەو دەرھەندەر ئۇو بزانە كەردنەو كەمەكە
تەوەر، بىمانای بىھەزى گوتارى فىلم نى، بىكەو چە كەردنەو ھەموو
مژارەكان بىدەورى يەك گوتارى سەركە، باشترین بژاردەيە بى
گەيەندى ئامانچ و فەلسەفەي فىلم.

مەمەد مستەفا — لى فىلمى (شىن) دا ھەموو شەكە، نووسەر،
دەرھەندەر بەرھەم ھەندەر، بىلەم ئىگە تۈنەكانى ھاوسەنگە نەبەت
لەتەكەي ھەندەكاندا، بىتەيەت لىوئىووى سینارىيەو نووسىندا
تۈنەي ئۇو نى وەك سینارىيە نووسەكى پىرەفیشال كار لەسەر
فىلمەكە بكا.

ئىگە ئىگەر فەلسەفەي فىلمەكە، ھەموو دىمەن و ۋوداۋەكانى بىدەورى
تەنیا يەك ئامانچى بىنەتەيىدا بىخولەتەو، پەكانى يەك ئامانچەكە
ئىگەر لىق و پەپى بىھەزى لى بىكەتەو، بىھەزىتر دەبەت لەپارچە
پارچە بوون و لاۋازى ئامانچە پەرت و بىاۋەكان.

تەوەر كراۋەكان

۱. تەوەرى قاچاخ چىتە كە تەوەرەكى سۈاۋو تەقلىدە لى دراماۋ
سەنەماي كوردى، تا ئىستە ھىچ لەو بەرھەمانە نەيەنتۈنۈۋ ھىچ
كارىگەرەيەك لەسەر كەمەگە دروست بىكەن، چۈنكە نەيەشكەردنى كەشەكەو
ئىگەكانى چارەسەركەردىيەن لاۋاز بوو.

2. مافىا

لەو ماۋەيەو لى فىلمە نوۋەكاندا دەرھەندەر كوردەكان وەك لاسايى
فىلمە توركى و فارسىيەكان بىتە تەقلىدە ھىچ كارىگەرەيەكىيەن
نەماۋە.

ھەندە لەدەرھەندەرەكان وەك مەمەد مستەفا پەيۋايە ئەكشەن بى
بەزىكەردنەوئى رىتم تەنیا لەكارى ئەشەكەنچەدان و تۈندۈ تەيژى،
بەيە لە يەكەم گەرتەدا بى ئەكشەن دەست پە دىكەت، بى ئۇوئى ھەر
لەسەرەتاۋە بىنەربەو دىمەنە تۈندۈ تەيژانە چەۋاشە بىكەت، بىلەم
دواتر نازانە چەن چارەسەرى رىتم بىكەت و ساردى كاتەو.

بہہ مان شہو محمّد مستفای دہہ ہند ر سہرک و توو نہ بوو
لہ چار سہرکردنی گر چہ کانی فیلم کہ و کہ تایید کہی و کہ فیلمی
ہیندی لہ کرد، ئو پی و ابوو ، تا کہ چار سہری تہ نیا کوشتنی
فہادی سہر کہ مافیا بوو، کہ و کہ لاسایی کردنہ و بہ کی دہ قاو
دہ قی فیلمی پیستی شہر - لہ حہام مافیا کہی کوشت ، بہہام
زہر بہ لاوازی ، کہ ہیچ ہہہ کی درامی تہدا نہ بوو، بہ
پہچہ وانہی پشینہ کانی بینہ رکہ دہ کرا دہہ ہند ر ہہ موو
توانا کانی خہی لہ و دیمہ نہدا بہ رجہستہ بکات ، نہ کہ ہہ وہی خہ

رزگارکردنی خٔی بدات .

دٔرهٔنډر چونکٔ ئا مانجٔ بازگانٔنٔکٔ ئا مانجٔکی سٔرکی بوو،
ئو تٔکتیکٔ نا مٔعقولٔی دروست کرد، دٔرگای گٔش بینٔی
موزٔیٔفی بٔ بینډر خستٔ سٔر پشت، بٔ ئؤی لٔ ووی
بازرگانٔنٔو ئو و بینډر بٔ خٔفٔتباری هٔٔی سینٔ ما بٔجٔ
نٔهٔٔ و پٔشیمان بٔتٔو لٔ هاتنٔکٔی..

چارٔسٔر

بٔٔام هٔندٔ دٔرهٔنډری زیرٔکیش هٔی، کٔتایٔکٔی بٔ
کراؤیٔی بٔ بینډر بٔجٔ دٔهٔٔ، بٔ تایبٔت ئٔگٔر ئو
واقیعیٔی فیلمٔکٔ باسی دٔکات، واقعٔکی بٔردٔوام بوو، ئم
کٔتایٔ هاتنٔ لای زٔر لٔ دٔرهٔنډر ئٔرانٔیٔکان پیادٔ دٔکرت

.

لٔ هٔمان کاتیشدا زٔمینٔ خٔش دٔکات کٔ دٔرهٔنډر لٔ
تایندٔدا بٔشکی تر لٔ فیلمٔکٔ بٔرهٔم بهٔنٔ.

فٔرمی نؤ لٔ نواندندا

لٔ زٔر فیلم و دراما و بٔرهٔمی شانٔییدا (شٔمأی عٔبٔ شٔٔ
) م وکٔ ئٔکتٔر دیؤ، تا ئیٔستا جگٔ لٔشانٔ، لٔهیچ
بٔرهٔمٔکی سینٔمایٔی و درامایٔی دا شٔمأم بٔقٔد تواناو
دٔسٔٔاتی هونٔری ئو نٔدیؤ، کٔ وکٔ پٔویست ئارٔزووم تٔر
بکات .

لٔفیلمی (شین) شٔمأم بٔشٔؤیٔکی جیاواز لٔجاران بینٔ:

1. فٔرمی سینٔمایٔی :

لٔو فیلمٔدا (شٔمأی عٔبٔ شٔٔ) م بینٔی بٔ فٔرمٔکی
سینٔمایٔی دوور لٔ فٔرمی شانٔیٔی ، کٔ بٔلای زٔر ئٔکتٔر
دٔزینٔؤی فٔرم ئاستٔمٔکی گٔورٔیٔ، بٔتایبٔت لای ئو
ئٔکتٔرانٔی لٔ هٔر سٔ بواړی شانٔو دراما و سینٔمادا کار
دٔکٔن، ئٔنگٔ ئاسان نٔبٔت بتوانیت تواناکانی خٔت وکٔ
پٔویست بٔرجٔستٔ بکٔیت .

دٔزینٔؤی ئو و حأٔتٔش وا بٔستٔیٔ بٔهوشیاریٔی خودی ئٔکتٔرو
تٔگٔیشتنی لٔهونٔری ئایتینگ.

4. بٔتوانای دٔرهٔنډرو ئٔنمایٔیٔکانی

پٔم وایٔ (محٔمٔد مستٔفا) دٔسٔٔاتٔکی بأای هٔبوؤ، لٔسٔر
هٔم (شٔمأ) و هٔم ئٔکتٔرٔکانی دیکٔش بٔ ئؤی هٔست بکٔن
کٔ ئوان لٔبٔردٔم کامٔرای سینٔماییدا نواندن دٔکٔن، نٔکٔ
لٔسٔر شانٔ .

5. ناسینی کاراکتەر

ننگی یەکەم جار بەت بە (شەما) کە گەنەکی نوێ لێ گەیی نی کاراکتەر بەم قەزە نوێیە و لێ گەیی نی کاراکتەر بەخەیی و ببینە (کاراکتەری سەرکەکی مافیا) بەیە ناسینی ئێو کاراکتەر بە شەما ئاسان نەبوو.

بەم هەستم کرد بەهەقیقەت (فەرهاد) سەرکە مافیا یەکە، کە بەنی دەیی و چاوچەکی و بە بەزەیی بوونی لێ دەهات، بە ئێوی هیچ هەستەکی مرەیی یا ناسیاوی جیاوازی پێ بکات. بەیە دەرەنەر هوشیارانە ئێو کاراکتەری بە شەما هەبژاردوو، کە جگە لێ داو جوانی ئاکتینگ، لێ هەمان کاتیشدا شەو و وخسارەکی لێو شەو شەو بوو بە گەنەکی، خستنی جگە لێو ئارایشە جوانی یاریدەیی دەرخستنی شەوانگەزی ئێو کاراکتەری دا بوو.

هەوڵەست محەمەد وەک ئێکتەر

هەوڵەست محەمەد – لێ دەروازەیی دێنگ خەشییە و هاتە دنیای سینەما و نواندن، چونکە ساڵی 2019 کاتە دەرەنەر (شوان عەتوف) فیلمی (پەیکەری دەیی) وەک فیلمەکی مەسیقایی و درامی بەرەم هەنا، ئامانجی سەرکەکی ئێو بوو، فیلمەکی لێ ووی بازەرگانێ و داها تەکی زەر بەدەست بەنە، چونکە هەوڵەست خاوەن هەوادارەکی زەر بوو، قەرخ کردنی بە سینەما، ئامانجەکی بازەرگانی باش بوو، بە گەشەیی سینەما و گەنەاندنە و بیەری سینەما.

دواتر زەر کەمپانیای دیکە جارەکی دیکە هەوڵەیان دا چەند بەرەمەکی دیکەیی درامای سینەما لێگەنە (هەوڵەست) ئێنجام بدەن، لێوانەش درامای (بەرەو بەرزاییەکان) ی شوان کەریم، کە هەوڵەست ئێوی سەرکەکی تەدا بیە.

هەر وەرەنەر (محەمەد مستەفا) ئێمجار بەرگەکی نوێ ی لێ کەسایەتی (هەوڵەست) کردو کردی بە ئێکتەر کە گەرانە بنەمای گەشتی نەبە لێ رەیی بینینی هەوڵەست لێ سینەمادا، بەهەکو وەک ئێکتەرەکی سەرکەکی لێ فیلمی (شین) بەکار هەنا، پەشینیەکی دەرەنەر بە ئێو هەنگاو نوێیە لێ تواناکانی (هەوڵەست) بەهەست دەرچوون، ئێمجار هەوڵەست وەک ئێکتەر تواناکانی خەیی نیشاندا زەتر لێ دێنگ و گەرانە.

لێم ئێزموونەدا (هەوڵەست) وەک ئێکتەر سەرکەوتنەکی باشی بەدەست هەنا، بەهەی ئێو ئێدا جوانی بەرجەستەیی کرد، جگە لێ لێو شەو یی لێگەنە کاراکتەر دا.

ووبار خالید

ئەواننى تا ئىستا ۋوبار خاليد - يان ناسىوو، لى رىگى
نمايش شانىيىكان و بەشدارى كردنى بوو لى چەند
درامايىكدا، لىو چەند قەناغىشدا توانىويىتى شوناسكى پى
لى بەھرەو توانا بى خى دابىنە و ئاشنايىتىكى باش لىگى
ھەوادارانى پيدا بكا.

بىئام ئىمجار لى دىرگايىكى بىر فرىوانتر ھاتە پىشەو،
دىرگاي سىنەما، كە دىروازىيىكە بى بى جىھان بوون و رىيى
كاراكتىرى (شېرىن) لى فىلمى شىن دا بىنى، كە لىو
فىلمدا بىھەزىرتىن كاراكتىر لى ۋوى كەسايىتىو، چۈنكە
شېرىن كارىكتىرىكى ئىرىنى خاۋىن ھەۋەست بوو، بىرامبىر
بىمەردەكە لى كە خىانەتى لى كىرەبوو زىر بى تۈندى ۋو بىۋوى
بىو، بىرامبىر (سەركەش) بىراگەۋرى كە فشارى دىخستە سەرى،
بىھەۋەكانى مەردەكە لى ازى بىت، بىئام ئىو بىرپەچى دىدايىو
تا ئاستى تەئىب كردنى و شەق لىدان لى براكەي.

بىھەۋەست بوو بىرامبىر بىخوشكەكە لى لىدەست غەدرى براكەي
و فشارى ئابى بىردى بى پارە، لىگەي ما جە ھەشتى لى
دىگرت و زور ھەۋەستى تر، كە كاراكتىرى شېرىنىان گەۋرە
نىشان دىدا..

جگە لى كاراكتىر (ۋوبار خاليد) لى ۋوى نواندىنەو،
ئاكتىنگەكى بىرەزى نىشاندا، لىۋوى فەرمى و بىرچەستە كردنى
كاراكتىرەكەي.

ئىستا ۋوبار وەك ئىكتىرىكى ئافرىتە، لى زىرىنەي
دەھەندەكان لى بىرچاۋە، چۈنكە جگە لى بىھەزى
كەسايىتىكەي، سەركەۋەتنى لى رىكانىدا زامەن.

جگە لىو چەند ئىكتىرە سەركەيىانە، تەكەاي ئىكتىرە بەشدار
بوۋەكانى تىرىش، ھەريىكەو بى قەد ئىو رىيى پىسى سىپەر
دراۋو، لى ۋوى ئاكتىنگەۋە، توانىان وەك پەۋىست رىيىكانى
خەيانە اپەرەنن، جگە لىرەي بىرەزى دىستەي كامەراۋ ۋوناكى
و دىنگە و مەنتاز و موزىكە رىيى بايان ھەۋو لى
جوانكردنى فىلمەكە.

وەك ئىنجامىش دىيىن:

مەمەد مستەفا بىو فىلمە ۋەندەيىكى لى فىلمى مەدەرنى كوردى
نىشانداين، كە دىكە بىردەۋامى بىو رىچكەيە بىرە و سىنەماي
كوردى بىرگە كلاسكىيە تەقلىدىكەي خەي فەنە بىداۋ بى زمانى
ئىو سەردەمەي پەشكەۋەتنى تەكنىكە بدو، بىئام بىو ناۋرەكەي
ئاستەگەيانە خەزمەتى كۆلتۈۋرە كەمەگەي كوردى بىكات، بىو

كش و ئاريشانى ھەيئەتى و ئازادانە دورا ھەردەست
تەۋەردانەك .

پرسى بازىرگانى لى سىنەمادا پرسەكى ۋاينە بى بونىياتى
ئەيندە سىنەمەي كوردى، بىئەم بى و مەرجەي بازىرگانى دورا
بەت لى شەۋەندە شوناسى نەتەۋەيى و كەمەلەيەتى و ناشىرىن
كردەيان .